

POZNÁVÁME VIETNAM

METODICKÉ LISTY

PRO UČITELE

Cílová skupina: MŠ, 5 - 7 let

Časová dotace: 60 min

Anotace:

Výukovým programem provede děti vietnamský chlapec Loc. Naučí je vietnamský pozdrav a ranní rozcvičku - cvičení tai-chi. V programu nechybí výroba vietnamského klobouku a vyzkoušení si výsevu rýže a další hravé aktivity motivované odlišnou kulturou.

RVP:

Dítě a společnost; Dítě a svět

Autorka:

Ing. Monika Pýchová

Odborná poradkyně:

Mgr. Bc. Ilona Pelechová

Vydalo: CEGV Cassiopeia, 2013

Materiál vznikl v rámci projektu „**Objevuj a respektuj!**“, který byl podpořen z rozpočtu MŠMT v rámci Programu na podporu aktivit v oblasti integrace cizinců na území ČR na rok 2013.

POPIS VÝUKOVÉHO PROGRAMU

Aktivita	Popis aktivity	Očekávané výstupy
Úvod	Lektor s pomocí mapy seznámí děti s tématem výukového programu a ukáže jim, kde leží Vietnam. Pomocí dramatizace letu se děti spolu s lektorem přenesou za chlapcem jménem Loc.	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Děti jsou uvedeny do tématu výukového programu.
Vietnamský pozdrav	Lektor děti seznámí s tradičním vietnamským způsobem zdravení. Společně se naučí zdravít tímto způsobem a s pomocí fotografie se seznámí s chlapcem Locem.	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Děti se seznámí s tradičním vietnamským pozdravem. ✦ Děti jsou motivovány pro další práci.
Výroba klobouku	Lektor děti seznámí se základními fakty ze života chlapce Loce. Pustí dětem vietnamskou píseň a seznámí je s užitím tradičního vietnamského klobouku. Každé dítě si s pomocí lektora vyrobí vietnamský klobouk.	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Děti se seznámí s životem chlapce z Vietnamu. ✦ Děti se naučí vyrobit tradiční vietnamský klobouk. ✦ Děti si procvičí jemnou motoriku.
Výsev rýže	Lektor seznámí děti se způsobem pěstování rýže. Každé dítě si zasadí své semínko rýže do společné misky. Děti pak mohou pozorovat růst rýže.	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Děti se seznámí se způsobem pěstování rýže. ✦ Děti umí zasadit rostlinu a uvědomí si důležité faktory pro pěstování rostlin. ✦ Děti mají možnost sledovat růst rýže.
Pohádka	Lektor dětem vypráví tradiční vietnamskou pohádku pro navození atmosféry relaxace.	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Děti poznají pohádku z jiného kulturního prostředí. ✦ Děti si odpočinou a jsou připravené na další aktivitu.
Hra s kloboukem	Lektor naváže na vyprávění a děti naučí hru s vietnamským kloboukem. Na závěr děti naučí vietnamský pozdrav na rozloučenou.	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Děti poznají hru z jiného kulturního prostředí.
Závěrečná reflexe	Lektor společně s dětmi shrne průběh výukového programu a nejdůležitější informace programu.	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Děti reflektují způsob života jednoho dítěte z Vietnamu.

NAVAZUJÍCÍ AKTIVITY

Poznámky pro pedagogy:

Podnebí ve Vietnamu není jednotné. Dětem je možné to vysvětlit tak, že se tam střídají roční období stejně jako v České republice a navíc se v této zemi střídá období sucha a období dešťů.

Za období dešťů se považují letní měsíce, v zimě pak nastává období sucha. V létě sice spadne nejvíce srážek za rok, ale jsou tu i nejvyšší teploty. Počasí v této době obvykle vypadá takto: jednou za pár dní přijde tropický déšť, který trvá asi půl hodiny a přinese nepředstavitelné množství vody, nicméně hned potom se vyjasní a za dvě hodiny není po dešti ani památka. Zimní měsíce jsou sice velmi vlhké, ale už tolik neprší, bývá chladno a větrno.

Následující aktivity mají za cíl přiblížit dětem význam střídání sucha a dešťů. Ve vietnamské pohádce Pán hor a Vládce vod je tento jev vysvětlen i z pohledu vietnamské mytologie.

A: Malování bouře

Časová dotace: dle potřeb dětí, cca 60 min

Cíle:

- Děti si procvičí jemnou motoriku.
- Děti si uvědomují význam barev.

Pomůcky:

orchestrální hudba, např. Händelovu Vodní hudbu, papír, světlé a tmavé barvy, štětce.

Postup:

Rozdejte dětem papír, barvy a štětce. Vysvětlete jim, že budou poslouchat hudbu, která zní jako bouřka. Pusťte skladbu a vyzvěte děti, aby namalovaly svoji představu bouřky.

Reflexe:

Když děti obrázky domalují, povídejte si o tom, co slyšely a co namalovaly.

Zdroj: DILLON, S. *Watoto*. Světem k jiným dětem. Přeložila Martina Holcová. Brno: NaZemi, 2008.

B: Přivolávač deště

Časová dotace: dle potřeb dětí, cca 60 min.

Cíle:

- Děti si procvičí jemnou motoriku.
- Děti si procvičí práci s izolepou.
- Děti znají pojem “střídání období sucha a dešťů”.

Pomůcky: role od alobalu, kuchyňské papírové role, role od toaletního papíru, role od alobalu, kuchyňské papírové role, role od toaletního papíru, těstoviny, hrášek, čočka, štětce, lepidlo, barevný papír, např. použitý dárkový papír, papírová kola, leukoplast nebo izolepu.

Postup:

rozdejte vše dětem a vyzvěte je, ať přes jeden konec role nalepí kolo z papíru. Nechť ji pak celou polepí barevným papírem, nasypou dovnitř těstoviny, hrášek, fazole a nakonec nalepí další kolo na druhý konec role a přelepí oba konce leukoplastí nebo izolepou. Pomocí této dešťové hole nyní děti mohou dělat zvuk bouřky.

Reflexe:

Posaďte se s dětmi do komunitního kruhu a nechte každé dítě, aby svou dešťovou hůl ukázalo ostatním. Podporujte děti, aby ostatním svou hůl popsaly a upozorňovaly na detaily. Společně si pak můžete zkusit zinscenovat bouřku. Po proběhnutí aktivity a zklidnění dětí s nimi zkuste probrat, jaké pocity v nich hraní bouřky vyvolávalo, zda se jim to líbilo.

Zdroj: DILLON, S. *Watoto*. Světem k jiným dětem. Přeložila Martina Holcová. Brno: NaZemi, 2008.

C: Pán hor a Vládce vod

Časová dotace: cca 30 min.

Cíle:

- Děti poznají pohádku z jiného kulturního prostředí

Poznámky:

Pohádka z indického státu Sikkim ležícího v indické Himálaji.

Pomůcky:

Dle vlastní úvahy CD s relaxační hudbou

Postup:

První král bájné dynastie Hung Vuong měl nesmírně krásnou dceru a nadevše ji miloval. Když nadešel čas, aby se vdala, rozhodl se král, že najde ženicha, který bude spanilé princezny My Nuong hoden.

První mladík pocházel z hor Ba Vi. Nejen že sršel vtípem a chytrostí, ale byl i neobyčejně mocný a nadaný; když ukázal východním směrem, každý uviděl rýžová pole, která se táhla do dále až splýnula s obzorem; když ukázal západním směrem, bylo vidět vysoké hradby hor. Tak vypadala říše mladého nápadníka. Lid, který tento kraj obýval, nazýval svého vladaře Pán hor Son Tinh.

Druhý mladík však nebyl o nic horší. Žil v dalekých oblastech u Východního moře, ovládal síly větru a deště. Dokázal změnit vánek na silný vítr ohýbající stromy nebo vichřici strhávající střechy domů. Uměl přivolat i mocný tajfun, kterému nic neodolá. A přivola-li déšť, spustilo se drobné mrholení, jež mohl mladík změnit v lijavec bičující celou zemi. Tomuto nápadníkovi se říkalo Vládce vod – Thuy Tink.

Král byl na rozpacích. Oba mládenci byli hodni stát se zetěm krále, ale vybrat mohl jen jednoho. Jak to udělat, aby se druhý neurazil? Král nakonec povolal své mandaríny. Ti přemýšleli, ale radu králi dát neuměli. Rozmrzen poslal král své rádce pryč a zavolal si ženichy.

„Oba jste hodni mé dcery, ale nevím, kterému z vás mám dát přednost. Rozhodl jsem se proto, že princeznu získá ten z vás, který přinese dary, jež sám určím.“

Oba mladíci se na znamení souhlasu králi poklonili a král pokračoval: „Přinesete sto podnosů lepkavé rýže, dvě stě novoročních koláčů, slona s devíti kly, kohouta s devíti ostruhami a koně s devíti hřívami.“ Pak mladíky propustil.

Druhý den již časně z rána přinesl Son Tinh všechny požadované dary. Král se podivil, ale nápadník úkol splnil, a tak mu bez zdráhání dal princeznu za ženu. Son Tinh ji odvedl do svého domova v horách. Jen o málo se s úkolem opozdil druhý nápadník Thuy Tinh. Princeznu už však v paláci nezastihl. Roztrpčen odhodl dary a hněvivým hlasem povolal své sluhy: „Jedte tryskem po stopách těch uprchlíků a bez princezny mi nechoďte na oči“.

Poslové se nevraceli. Srdce Thuy Tinhe ovládla zlost. Přivola déšť a vítr, rozpoutal bouři, jež strašlivě otřásla nebem i zemí. Voda v řekách rychle stoupala a uražený nápadník myslel jen na svou pomstu – musí stůj co stůj zabít svého šťastnějšího soka Son Tinhe. Mstící se Vládce vod nic nedbal, že jsou zaplavena rýžoviště, pole i lidská obydlí.

Pán hor byl sice i se ženou v bezpečí, ale zželelo se mu lidí, kteří trpěli běsněním Thuy Tinhe. A tak se s ním pustil do zápasu. Pomocí kouzel vyčaroval horská pásma, která se mohla přenášet z místa na místo a zastavovala vodní živel, přinášející zkázu a utrpení. Jak voda rychle stoupala, tak rychle vyrůstaly i hory.

Obě strany bojovaly neúnavně a bez přestání. Několik měsíců nepřetržitě přšelo. Ale nakonec Thuy Tinh přece jen zeslábl a odvolal své pomocníky z boje. Nastal klid, vody opadávaly a lidé konečně mohli vydechnout.

V srdci Thuy Tinhe však jako červ hlodala žárlivost a nenávisť ke šťastnějšímu soku nikdy neskončila. Od těch dob, každý rok, jen co nabere znovu sil, snaží se Vládce vod zničit Pána hor. Rozpoutá bouři, bere si na pomoc tajfun a záplavy. Hladiny řek stoupají a snaží se smést všechno z povrchu země. Lidé, poučení příkladem Pána hor, staví valící se vodě do cesty překážky. Budují hráze a odvádějí vodu kanály na svá rýžoviště. Pak nastává okamžik, kdy Thuy Tinh vyčerpán zeslábně a odpočívá.

A tak se odnepaměti střídá rok co rok období dešťů a obdobím sucha, věčný boj Vládce hor a Pána vod.

Reflexe:

Dle potřeb dětí pohádku můžete zjednodušit. Zeptejte se dětí, jak se jim pohádka líbila. Mají nějaký nápad, jak by se příběh mohl odehrát jinak? S dětmi můžete vymyslet vlastní pohádku týkající se libovolné informace o Vietnamu.

DALŠÍ NÁMĚTY

- ✦ Děti ve Vietnamu slaví svůj svátek na podzim. Během svátku se lidé obdarovávají sladkostmi různých tvarů a chutí. Nedílnou součástí oslav je i lampionový průvod. Podobný lampionový průvod nebo den si můžete uspořádat i ve školce.
- ✦ Uskutečňte výlet do vietnamské restaurace a ochutnejte vietnamské jídlo (vyzkoušet si naostro jíst hůlkami).
- ✦ Naučte se vietnamsky pozdravit a poděkovat.

DOPORUČENÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

CÍLKOVÁ, E. *Hrajeme pohádky z celého světa*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. 164 s. ISBN 978-80-7367-695-7.

CÍLKOVÁ, E. BOREŠOVÁ, P. *Náměty pro multikulturní výchovu*. Poznáváme jiné národy. 2. vyd. Praha: Portál, 2007. 168 s. ISBN 978-80-7367-890-6.

ČERMÁKOVÁ, J. H., RABIŇÁKOVÁ, D. a kol. *Ty + já = kamarádi. Hry, básničky, pohádky a teorie podporující multikulturní výchovu*. Praha: ISV, 2000. 152 s. ISBN 80-85866-76-5.

ČERNÍK, J., IČO, J. a kol. *S vietnamskými dětmi na českých školách*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství H&H Vyšehradská., 2007. 221 s. ISBN 80-7319-055-9.

Překlad: MULLEROVÁ, P. *Dračí král: Vietnamské pohádky*. Praha: Dauphin, 2001. 144 s. ISBN 978-80-7272-039-2.

MULLEROVÁ, P. *Stručná historie států – Vietnam*. 1. vyd. Praha: Libri, 2004. 127 s. ISBN 978-80-7277-255-1.

ŠIŠKOVÁ, T. *Výchova k toleranci a proti rasismu*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008. 280 s. ISBN 978-80-7367-182-2.

TERYIANOVÁ, A. *Výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-188-6.

www.klubhanoi.cz – Stránky přátel Vietnamu

www.varianty.cz - Vzdělávací program „Varianty“ společnosti Člověk v tísni

Kontakt

CEGV Cassiopeia, Jizerská 4,
České Budějovice, 370 11
mkv@cegv-cassiopeia.cz, www.cegv-cassiopeia.cz
Tel: 385 520 951, 725 515 944